

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.386/2024/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. október 14.

Az ügy tárgya: rablás büntette

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 18.B.VI.35694/2006/42., ítélet,
tárgyalás, 2009. június 9., jogerő: 2009. június 9.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt, a legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntette miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elutasítja;

a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.VI.35694/2006/42. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében

hatályon kívül helyezi, és a társtettesként elkövetett rablás büntette [az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont II. tétel] miatt indult büntetőeljárást megszünteti.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. június 9. napján kihirdetett és aznap jogerős 18.B.VI.35694/2006/42. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetésében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont II. tétel]. Ezért őt 2 év fegyházbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés büntetés felfüggesztésének próbaideje alatt az I. rendű terhelt pártfogó felügyelet alatt áll. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította, rendelkezett továbbá a bűnügyi költségről.

[2] A jogerős ítélettel szemben az I. rendű terhelt korábban már két alkalommal nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

[3] Az első ízben előterjesztett indítványában végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását kérte, amelyet a Legfelsőbb Bíróság a 2010. szeptember 21. napján meghozott Bfv.III.896/2010/2. számú végzésével elutasított.

[4] A második felülvizsgálati kérelmében már hivatkozott arra, hogy a terhére rótt bűncselekmény büntethetősége elévült, ezen indítványát azonban visszavonta, így a Kúria a 2021. szeptember 9. napján meghozott Bfv.I.829/2021/3. számú végzésével a felülvizsgálati eljárást megszüntette.

[5] A jelen ügyben megtámadott határozatot érintően, a II. rendű terhelt vonatkozásában a Kúria korábban már hozott határozatot. A 2015. január 19. napján kelt Bfv.III.1.102/2014/6. számú ítéletével a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.VI.35694/2006/42. számú ítéletét a II. rendű terhelt vonatkozásában megváltoztatta, az ellene rablás büntette [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont] miatt indított eljárást elévülés okán megszüntette.

II.

[6] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt és a Legfőbb Ügyészség – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottn –

terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése, és az eljárás megszüntetése érdekében.

[7] Az I. rendű terhelt indokai szerint a terhére rótt bűncselekmény büntethetősége elévült, ugyanis az utolsó érdemi, az ügy előrébb vitelét szolgáló bírói intézkedés az 1998. január 9. napján tartott tárgyaláson történt, amikor a bíróság szóban idézte az 1998. április 3. napján tartott tárgyalásra. A bíróság azonban ezen a kitűzött határnapon nem tartott érdemi tárgyalást, mert több terhelt nem jelent meg.

[8] Ezért a bíróság a büntetőeljárást felfüggesztette, melyhez képest az elévülés félbeszakítására alkalmas újabb eljárási cselekmény 2008. március 21. napján történt, amikor az eljáró tanács elnöke intézkedett az újabb tárgyalás kitűzéséről.

[9] Ebből következően, mivel a terhére rótt bűncselekmény elévülési ideje 10 év, így az utolsó érdemi eljárási cselekményt követően az ügy előrébb vitelét szolgáló újabb eljárási cselekményig az elévülési idő már eltelt.

[10] A Legfőbb Ügyészség BF.1333/2024/2. számú felülvizsgálati indítványában akként foglalt állást, hogy az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa a törvényben kizárt, mert az I. rendű terhelt korábban már nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

[11] Ez azonban álláspontja szerint nem zárja ki azt, hogy más jogosult, így az ügyészség az I. rendű terhelt által korábban előterjesztett indítvánnyal azonos tartalmú felülvizsgálati indítványt nyújtson be. E körben utalt arra, hogy a Be. 652. § (7) bekezdése szerinti törvényi tilalom az azonos tartalmú felülvizsgálati indítvány Kúria érdemi elbírálását követő, ismételt benyújtására vonatkozik, ez pedig az I. rendű terhelt vonatkozásában nem áll fenn.

[12] Az ügy érdemét tekintve kifejtette, hogy az I. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény valóban elévült.

[13] Az elévülést ugyanis utoljára 1998. január 9. napján, az 1998. április 3-i tárgyalási határnapra szóló szabályszerű szóbeli idézés szakította félbe. Ezt követően 10 év elteltével került sor arra, hogy a bíróság a 2008. március 21. napján kelt intézkedésével újabb tárgyalási határnapot tűzött 2008. május 11. napjára, és intézkedett az idézések, értesítések kiadása iránt is.

[14] Ez az intézkedése ugyan érdemi volt, azonban annak elévülést megszakító hatása az I. rendű terhelt tekintetében már nem volt, ugyanis a büntethetőségének elévülése 2008. január 8. napján már bekövetkezett.

[15] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot változtassa meg, és az eljárást szüntesse meg.

[16] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványára tett észrevételében az I. rendű terhelt védője – az indítvány indokaival egyetértve – maga is az eljárás megszüntetését kérte.

III.

[17] Az I. rendű terhelt indítványa alapján felülvizsgálatra nincs törvényi lehetőség, a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.

[18] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – és nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[19] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 649. §-ban megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[20] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A (7) bekezdés pedig kimondja, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be.

[21] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa esetében az e rendelkezés alóli kivételre okot adó körülmény nem áll fenn.

[22] Tekintettel arra, hogy az I. rendű terhelt korábban már élt a felülvizsgálati indítvány benyújtásának lehetőségével, jelen beadványának érdemi vizsgálata önmagában ez okból kizárt.

[23] Ez azonban valóban nem érinti más jogosult, így a Legfőbb Ügyészség jogát arra, hogy felülvizsgálati indítványt terjesszen elő.

[24] Ennek oka jelen ügyben a következő.

[25] Az idézett törvényi rendelkezésekből kitűnően felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (3)-(5) bekezdés szerinti okokat kivéve – minden jogosult csak egy ízben nyújthat be, és minden kifogást csak egy ízben lehet érvényesíteni, ismétlésnek helye főszabályként nincs. Nem jelent azonban ismétlést, ha a terhelt a korábbi indítványának elutasítását követően újabb indítványt nyújt be, amelynek tartalma alapján elutasításnak nem lenne helye és egy más jogosult azt saját indítványaként tartja fenn, vagy – mint jelen ügyben történt – saját indítványaként nyújtja be. Tartalmi – ekként más jogosultra is kizáró hatású – ismételtséget ugyanis csak olyan kifogás alapozhat meg, amit felülvizsgálati eljárásban érdemben érvényesítettek {Kúria Bfv.III.1.757/2016/7. szám, BH 2017.220.}.

[26] Mivel a korábbi, elévülésre hivatkozó felülvizsgálati indítványát az I. rendű terhelt utóbb visszavonta, annak érdemi elbírálására nyilvánvalóan nem kerülhetett sor. Ebből viszont következik, hogy az érdemben nem érvényesített kifogást más jogosult – a Legfőbb Ügyészség – joghatályosan előterjeszthette.

[27] Mindezek előrebocsátásával a Kúria rögzíti, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[28] Nyilvánvalóan e körbe esik, ha a bíróság olyan bűncselekményben mondta ki a terheltet bűnösnek, amelynek büntethetősége elévült.

[29] A korábbi Btk. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerint a határozott tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével évül el. A 35. § (1) bekezdése értelmében az elévülést félbeszakítja a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárási cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

[30] Az I. rendű terhelt terhére rótt rablás büntette [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont II. tétel] büntetési tételének felső határa tíz év szabadságvesztés.

[31] A rendelkezésre álló ügyiratok, és a Kúria Bfv.III.1.102/2014/6. számú ítélete alapján a Kúria jelen ügyben a következőket állapította meg:

[32] – az I. rendű terhelt terhére rótt, 1995. június 13. napján elkövetett rablás miatt az ügyészség 1995. szeptember 11. napján emelt vádat. Ezt követően – különböző ügyek egyesítése folytán – az ügyben érintett terhelték száma hétre növekedett. Az elsőfokú bíróság az ügyben 1995. december 5. napjától kezdődően több tárgyalást tűzött ki, melyek részben megtartásra, részben – különböző terhelték távolmaradása folytán – elhalasztásra kerültek;

– az 1998. január 9. napjára kitűzött tárgyalást a bíróság elhalasztotta, és az 1998. április 3. napjára kitűzött újabb tárgyalásra a megjelent terheltet szóban idézte;

– a kitűzött határnapon a terhelték közül négyen – köztük az I. rendű terhelt – jelentek meg, míg a másik három terhelt szabályszerű idézés ellenére arról távol maradt. A bíróság ekkor ismét azt állapította meg, hogy a tárgyalás megtartásának törvényi akadálya van, s a jegyzőkönyvbe foglalt, és indokolást sem tartalmazó végzésével az eljárást valamennyi terhelt vonatkozásában felfüggesztette.

[33] Az eljárás felfüggesztésével párhuzamosan nem került sor az eljárás előbbre vitelét szolgáló eljárási cselekményre, így a meg nem jelent terhelték kézre kerítését célzó intézkedésre sem. A bíróság a jegyzőkönyvre vezetett irodai utasítás szerint – bármiféle további intézkedés nélkül – 1999. január 30. napjáig nyilvántartásba helyezte az iratot.

[34] A bíróság a felfüggesztés tartama alatt – elsősorban más hatóságok megkeresése nyomán, esetenként hivatalból is – megkereste a lakcímnnyilvántartót valamennyi terhelt lakcímének közlése végett, a kapott tájékoztatásokat követően azonban a felfüggesztés megszüntetésére és a tárgyalás kitűzésére 2006. november 30-ig érdemi intézkedés nem történt.

[35] 2006. április 25. napján hivatalos feljegyzés készült, melyben a tanácsjegyző azt rögzítette, hogy az eljárás akkori hét terheltje közül négyen büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodnak.

[36] A feljegyzést követően, 2006. november 30. napján történt ügyviteli intézkedésre került az ügy ismét folyamatba, majd a 2007. december 5. napján meghozott végzésével a bíróság az addig elévültnek tartott bűncselekmények miatt valamennyi terhelttel szemben az eljárást megszüntette.

[37] Az I. rendű terheltnek az elsőfokú bíróság álláspontja szerint el nem évült rablási cselekménye tekintetében az eljáró tanács elnöke 2008. március 21. napján 2008. május 14. napjára tárgyalást tűzött ki, egyben utasítást adott az arra szóló idézések és értesítések kiadására.

[38] Mindezen adatokból következően az I. rendű terhelt tekintetében az elévülést utoljára az 1998. április 3-i tárgyalásra 1998. január 9. napján történt szabályszerű szóbeli idézés szakította félbe.

[39] Kétségtelen, hogy az e napra kitűzött tárgyaláson az I. rendű terhelt meg is jelent. A tárgyalás megkezdésére azonban már nem került sor, az I. rendű terheltet a bíróság nem hallgatta ki, hanem felfüggesztette az eljárást. A meg nem kezdett tárgyalás, valamint az eljárás felfüggesztése pedig nyilvánvalóan nem az eljárás előbbre vitelét szolgáló, a terhelt büntetőjogi felelősségre vonására irányuló érdemi eljárási cselekmény, ezért az elévülés félbeszakítására sem alkalmas.

[40] Ehhez képest az elévülés megszakítására alkalmas újabb eljárási cselekmény időpontja 2008. március 21. napja, amikor az eljáró tanács elnöke újabb tárgyalás kitűzéséről intézkedett.

[41] Az elévülésnek az utolsó, 1998. január 9. napján történt félbeszakadásához és az elévülési idő újbóli megkezdődéséhez képest a tízéves elévülési idő azonban az I. rendű terhelt tekintetében az elévülés ismételt félbeszakítására alkalmas, 2008. március 21-i újabb

eljárási cselekmény megtörténteig már eltelt, a terhére rótt bűncselekmény vonatkozásában az elévülési idő elteltével az elévülés ténye bekövetkezett.

[42] Ebből következően pedig az I. rendű terhelt büntethetősége a terhére rótt bűncselekmény miatt megszűnt.

[43] Az elévülés bekövetkeztét követően az elévülési idő félbeszakadására és annak újbóli megkezdődésére értelemszerűen semmilyen eljárás cselekmény folytán nem kerülhet sor.

[44] Ekként a Kúria a Legfőbb Ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsulésen elbírálva – a korábbi Btk. 32. § b) pontjára figyelemmel –, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt okból a jogerős ügydöntő határozatot az I. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte, és a Be. 567. § (1) bekezdés a) pont II. fordulatában írt okból az eljárást megszüntette.

[45] Egyben megállapította, hogy az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt, ezért azt a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

[46] *A döntés elvi tartalma*

Az elévülést csak az eljárás előbbre vitelét szolgáló, a terhelt büntetőjogi felelősségre vonására irányuló érdemi eljárás cselekmény szakítja félbe; a meg nem kezdett tárgyalás, valamint az eljárás felfüggesztése erre nem alkalmas.

IV.

[47] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. október 14.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ